

תלמידי רבי עקיבא וספירת העומר

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סב עמוד ב

אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה

...תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת

אמר רב חמא בר אבא ואיתימא (=ואם תאמר) ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה.

מאי היא? אמר רב נחמן - אסכרה (=מגיפה שהמוות ממנה הוא בחנק)

- מדוע מתו תלמידי רבי עקיבא?
- נסו להגדיר: מהי התייחסות מכבדת לאחר?
- כיצד ניתן לדעתכם להסביר את המציאות בה תלמידי חכמים, העוסקים בלימוד התורה, נופלים ביחס שבין אדם לחברו?

תלמוד בבלי מסכת שבת דף לג עא

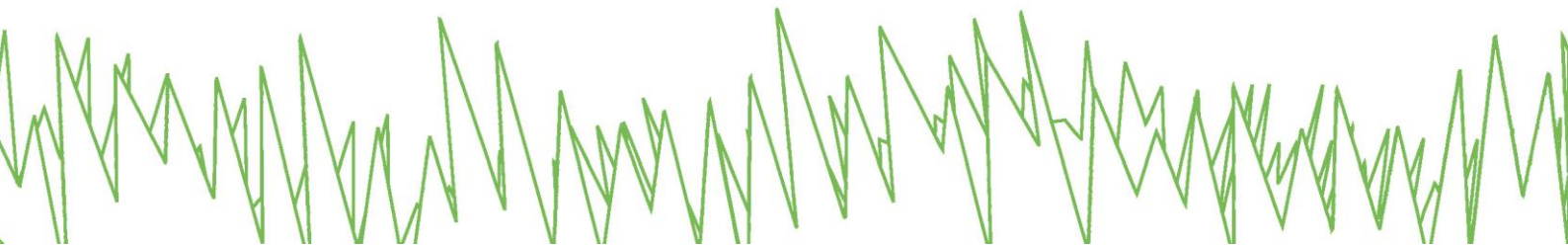
"תנו רבנן: ד' סימנין הן. סימן לעברה - הבורקין. סימן לשינאת חינם - ירקון, סימן לגסות הרוח - עניות, סימן ללשון הרע - אסכרה

- מה המשמעות הניתנת כאן לכך שתלמידי רבי עקיבא חלו דווקא במחלת האסכרה?

מהר"ל מפראג ספר נתיבות עולם א - נתיב התורה - פרק יב

עוד יש לך לדעת, כי הכבוד נקרא אור דכתיב (יחזקאל מ"ג) והארץ האירה מכבודו, וידוע כי אין הזיו ואור בעולם רק מפסח ועד עצרת שאז האור הוא זך וטוב לכך נקרא חדש אייר זיו, מפני שאתו זמן הזיו והאור בעולם והתורה נתנה בעצרת שהוא סוף הזמן שהוא זיו, וכל זה מורה על כבוד ואור התורה, והם לא נהגו כבוד בחבריהם שהם תלמידי חכמים יודעי התורה לכך מתו בזמן הזה. ומתו במיתה אסכרה, ידוע כי מיתה אסכרה מתחיל בפה ומסיים בגרון וכל אשר חוטא בתורה ראוי למיתה זאת, ... ופירוש זה כי מיתה זאת היא מיתה אסכרה מבטל מן האדם עיקר החיות, כי הדבור הוא החיות של אדם.

- מה המשמעות הניתנת כאן לכך שתלמידי רבי עקיבא חלו דווקא במחלת האסכרה?

בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשה סא ד"ה בבקר זרע את

שנים עשר אלף זוגות תלמידים היו לו לר' עקיבה מגבת ועד אנטיפטריס וכולהון מתו בפרק אחד, למה?

שהיתה עיניהם צרה אילו באילו,

ובסוף העמיד שבעה: רבי מאיר, רבי יהודה, רבי יוסי, ור' שמעון, ורבי אלעזר בן שמוע, ורבי יוחנן הסנדלר ור' אליעזר בן יעקב...

אמר להם: בניי הראשונים לא מתו אלא שהיתה עיניהם צרה בתורה אילו באילו. אלא, תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם, עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה.

- הסבירו בלשונכם את האמירה "שהיתה עיניהם צרה אלו באלו"
- לאחר מות 24,000 תלמידיו, מעמיד ר' בי עקיבא 7 תלמידים כדור המשך. כיצד ניתן לראות שהם אכן הצליחו ליצור תיקון לתלמידיו הראשונים?

תלמוד בבלי מסכת נדרים דף מ עמוד א

מעשה בתלמיד אחד מתלמידי ר' עקיבא שחלה,

לא נכנסו חכמים לבקרו

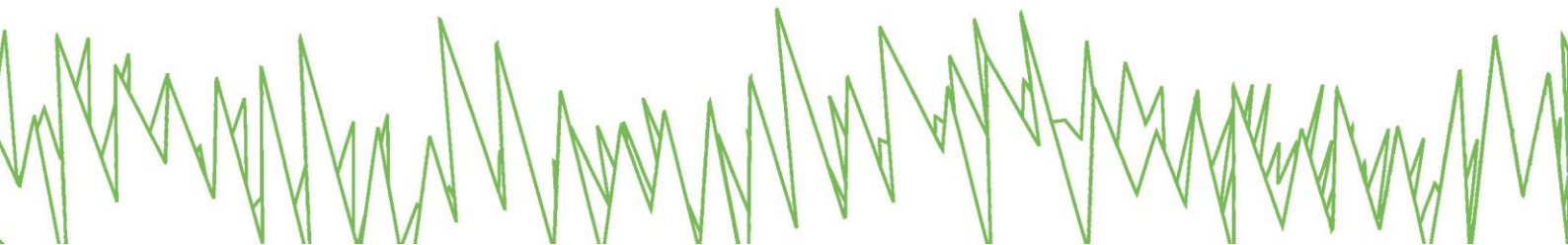
ונכנס ר' עקיבא לבקרו

ובשביל שכיבדו וריבצו לפניו - חיה

אמר לו רבי, החייתיני

יצא ר' עקיבא ודרש: כל מי שאין מבקר חולים כאילו שופך דמים.

- איזה פן נוסף מאיר סיפור זה ביחס להתנהגותם של תלמידי רבי עקיבא?
- איך ניתן לדעתכם להסביר את הפער העצום בין התנהגותו של רבי עקיבא להתנהגותם של תלמידיו?

ספר מאור ושמש - פרשת אמור ד"ה ונראה

ונראה דימי ספירה הן מורים על האחדות כדאיתא (=כמו שכתוב) בספרים הקדושים

ולכן מתו תלמידי ר' עקיבא בין פסח לעצרת מפני שהימים אלו מורין על האחדות והן לא נהגו כבוד זה לזה ... שבימי הספירה צריך האדם לתקן מדה זו של האחדות ועל ידי זה זוכה להשגת התורה בחג השבועות כמו שכתוב "ויסעו מרפידיים ויבואו מדבר סיני ויחן שם ישראל נגד ההר" ופירש רש"י שהיו כולן בלב אחד כאיש אחד ולכן זכו להשגת התורה במתן תורה.

ואחר כך הביא המדרש "שבע שבתות תמימות" אימתי הן תמימות? בזמן שישראל עושין רצונו של מקום ברוך הוא. שזהו רצון הבורא - שיהיו כנסת ישראל בלב אחד כאיש אחד באהבה ואחוה.

- מהו התיקון המרכזי של ימי ספירת העומר? מדוע?

נסו לסכם את כל מה שלמדתם כעת על תלמידיו של רבי עקיבא. אם נתבונן על מנהגי האבלות שאנו נוהגים בתקופה זו כתיקון להתנהגותם של אותם תלמידים, וכחלק מההכנה למתן התורה- באלו רבדים אנו נדרשים לתקן את התנהגותנו בתקופה זו? איפה אנחנו רואים בעצמנו דמיון לתלמידי רבי עקיבא? למה הלימוד מעורר אותנו?

